

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 184/18

Λουξεμβούργο, 26 Οκτωβρίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση T-458/17
Shindler κ.λπ. κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Brexit: η προσφυγή δεκατριών Βρετανών πολιτών, που κατοικούν σε κράτη της ΕΕ εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, για την ακύρωση της απόφασης με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων για το Brexit δεν είναι παραδεκτή

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η εν λόγω προσβαλλόμενη απόφαση δεν παράγει αποτελέσματα ως προς τη νομική κατάσταση των Βρετανών πολιτών που άσκησαν την προσφυγή

Δεκατρείς Βρετανοί πολίτες που κατοικούν σε κράτη μέλη εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ακυρώσει την απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων για το Brexit.

Οι προσφεύγοντες προβάλλουν ότι στερήθηκαν του δικαιώματος ψήφου κατά το δημοψήφισμα, λόγω του εκπατρισμού τους, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει άμεσες συνέπειες επί των δικαιωμάτων που αντλούν από τις Συνθήκες και αποτελεί πράξη με την οποία το Συμβούλιο αποδέχτηκε τη γνωστοποίηση της πρόθεσης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επισημαίνουν, επίσης, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν προβλέπει ως σκοπό τη διασφάλιση της διατήρησης της ιδιότητάς τους ως πολιτών της Ένωσης και ότι η διαδικασία αποχώρησης είναι άκυρη ελλείψει συνταγματικής εξουσιοδότησης. Τέλος, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η προσφυγή που άσκησαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου αποτελεί το μόνο αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα ενώπιον του δικαστή της Ένωσης πριν από την αναπόφευκτη απώλεια της ιδιότητάς τους ως πολιτών της Ένωσης που θα επέλθει στις 29 Μαρτίου 2019.

Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να κρίνει ότι η προσφυγή δεν είναι παραδεκτή και ότι, επομένως, δεν μπορεί να αποφανθεί επ' αυτής, διότι η απόφαση δεν είναι δεκτική προσφυγής ασκούμενης από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οι δε προσφεύγοντες δεν έχουν έννομο συμφέρον ούτε νομιμοποιούνται ενεργητικώς προς άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης αυτής. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Συμβούλιο, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα ως προς τη νομική κατάσταση των προσφευγόντων· αποτελεί μόνον προπαρασκευαστική πράξη και συνάγει τις συνέπειες που προκύπτουν από τη γνωστοποίηση εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου της πρόθεσής του αποχώρησης. Συνεπώς, τα δικαιώματα των προσφευγόντων θα μπορούσαν να επηρεαστούν μόνον μετά το πέρας της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 50 ΣΕΕ¹.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει εάν η προσφυγή ακύρωσης που ασκήθηκε από τους δεκατρείς Βρετανούς πολίτες είναι παραδεκτή, ήτοι εάν έχει ασκηθεί κατά απόφασης που παράγει αποτελέσματα ως προς τη νομική τους κατάσταση. Διαπιστώνει ότι οι προσφεύγοντες δεν είναι αποδέκτες της πράξης και υπενθυμίζει, κατά συνέπεια, τον κανόνα

¹ Οι διατάξεις του άρθρου 50 ΣΕΕ προβλέπουν ότι κάθε κράτος μέλος μπορεί να αποφασίσει να αποχωρήσει από την Ένωση, σύμφωνα με τους εσωτερικούς συνταγματικούς του κανόνες. Συγκεκριμένα, το κράτος μέλος που αποφασίζει να αποχωρήσει γνωστοποιεί την πρόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Υπό το πρίσμα των προσανατολισμών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, η Ένωση προβαίνει σε διαπραγματεύσεις και συνάπτει με το εν λόγω κράτος συμφωνία που καθορίζει τις λεπτομερείς ρυθμίσεις για την αποχώρησή του, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο των μελλοντικών του σχέσεων με την Ένωση. Αυτή η συμφωνία που είναι προϊόν διαπραγματεύσεων συνάπτεται εξ ονόματος της Ένωσης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, μετά από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

σύμφωνα με τον οποίο η δυνατότητα άσκησης προσφυγής προϋποθέτει, τουλάχιστον, ότι η πράξη αφορά άμεσα τους προσφεύγοντες² και παράγει άμεσα αποτελέσματα ως προς τη νομική τους κατάσταση. Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι **μολοντί η απόφαση του Συμβουλίου με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων για το Brexit παράγει έννομα αποτελέσματα μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της καθώς και μεταξύ των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, ιδίως έναντι της Επιτροπής, η οποία εξουσιοδοτείται με την απόφαση αυτή να αρχίσει τις διαπραγματεύσεις για συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, εντούτοις η απόφαση αυτή δεν παράγει άμεσα αποτελέσματα ως προς τη νομική κατάσταση των προσφευγόντων.**

Συγκεκριμένα, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι η απόφαση δεν μεταβάλλει τη νομική κατάσταση των Βρετανών πολιτών που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, είτε πρόκειται για την κατάστασή τους κατά την ημερομηνία έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης είτε για την κατάστασή τους από την ημερομηνία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου και μετά. Ειδικότερα, κατά το Γενικό Δικαστήριο, εσφαλμένως οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι θίγονται άμεσα, ιδίως όσον αφορά την ιδιότητά τους ως πολίτες της Ένωσης, το δικαίωμά τους ψήφου στις ευρωπαϊκές και δημοτικές εκλογές, το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής τους ζωής, το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας, διαμονής και εργασίας, το δικαίωμα ιδιοκτησίας και τα δικαιώματά τους όσον αφορά τις κοινωνικές παροχές. Το Γενικό Δικαστήριο προσθέτει ότι, μολοντί είναι αληθές ότι η νομική κατάσταση των προσφευγόντων, ιδίως όσον αφορά την ιδιότητά τους ως πολιτών της Ένωσης, μπορεί να επηρεαστεί κατά τη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, ανεξάρτητα από το αν θα καταστεί δυνατή η σύναψη συμφωνίας αποχώρησης, εντούτοις ο ενδεχόμενος αυτός επηρεασμός των δικαιωμάτων τους, ο οποίος άλλωστε δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί, επί του παρόντος, ούτε ως προς το περιεχόμενό του ούτε ως προς την έκτασή του, δεν είναι απόρροια της προσβαλλόμενης απόφασης.

Το Γενικό Δικαστήριο διευκρινίζει, επιπλέον, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιλαμβάνει καμία απόφαση που να επικυρώνει ή να αποδέχεται τη γνωστοποίηση της πρόθεσης αποχώρησης της 29ης Μαρτίου 2017 και εκτιμά, επομένως, ότι οι προσφεύγοντες δεν μπορούν βασίμως να υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση περιλαμβάνει σιωπηρή πράξη με την οποία το Συμβούλιο αποδέχεται τη γνωστοποίηση της πρόθεσης αποχώρησης της 29ης Μαρτίου 2017, ούτε ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση βεβαιώνεται η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση.

Όσον αφορά τη διατήρηση της ιδιότητας του πολίτη της Ένωσης για τους προσφεύγοντες, η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί απλώς προπαρασκευαστική πράξη η οποία δεν μπορεί να προδικάσει το περιεχόμενο της ενδεχόμενης τελικής συμφωνίας, ιδίως όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής των ενδεχόμενων διατάξεων σχετικά με τη διασφάλιση του καθεστώτος και των δικαιωμάτων των Βρετανών πολιτών εντός της Ένωσης των 27 κρατών μελών, κατά μείζονα λόγο διότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των εν λόγω δικαιωμάτων σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η σύναψη συμφωνίας. Οι προσφεύγοντες δεν μπορούν επομένως να ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν παρέχει καμία βεβαιότητα ως προς τα δικαιώματα των αποδήμων πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ως προς την φερόμενη έλλειψη συνταγματικής εξουσιοδότησης βεβαίας και βασισμένης στην ψήφο όλων των Βρετανών πολιτών, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι η επιχειρηματολογία αυτή έχει ως στόχο να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης. Ωστόσο, σύμφωνα με το Γενικό Δικαστήριο, μια τέτοια επιχειρηματολογία δεν ασκεί επιρροή όσον αφορά το παραδεκτό της προσφυγής, καθόσον δεν θέτει εν αμφιβόλω την απουσία άμεσων αποτελεσμάτων της απόφασης ως προς τη νομική κατάσταση των προσφευγόντων.

Όσον αφορά την επιχειρηματολογία η οποία στηρίζεται στην έλλειψη άλλου αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει, πρώτον, ότι το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης που υποβλήθηκε στην κρίση του δεν καλύπτει την ενδεχόμενη απώλεια της ιδιότητας του πολίτη της Ένωσης δεδομένου ότι, ως προς τους προσφεύγοντες, η απόφαση έχει τον χαρακτήρα προπαρασκευαστικής πράξης. Δεύτερον, το

² Άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο δικαστικός έλεγχος της τήρησης της έννομης τάξης της Ένωσης διασφαλίζεται όχι μόνον από το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και από τα δικαστήρια των κρατών μελών. Η πράξη με την οποία το Ηνωμένο Βασίλειο γνωστοποίησε στο Συμβούλιο την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ένωση και το γεγονός ότι ορισμένοι Βρετανοί πολίτες δεν μπόρεσαν να ψηφίσουν μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου. Εξάλλου, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγόντων σύμφωνα με το οποίο η ασκηθείσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου προσφυγή είναι η μόνη που μπορεί να διασφαλίσει το δικαίωμά τους για αποτελεσματική δικαστική προστασία σε περίπτωση ένδικης διαφοράς που αφορά την ενδεχόμενη συμφωνία αποχώρησης, καθόσον το Ηνωμένο Βασίλειο θα μπορεί να θεωρήσει ότι δεν δεσμεύεται από απόφαση του δικαστή της Ένωσης, το Γενικό Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι το παραδεκτό της προσφυγής τους δεν εξαρτάται από το ζήτημα κατά πόσον το Ηνωμένο Βασίλειο θα θεωρήσει ότι δεσμεύεται από απόφαση του δικαστή της Ένωσης αλλά από την προϋπόθεση σύμφωνα με την οποία η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να παράγει άμεσα αποτελέσματα ως προς τη νομική κατάσταση των προσφευγόντων.

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει, συνεπώς, την προσφυγή ως απαράδεκτη, καθόσον η απόφαση του Συμβουλίου με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση για την έναρξη διαπραγματεύσεων για το Brexit δεν παράγει δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα των προσφευγόντων, μεταβάλλοντας ουσιωδώς τη νομική τους κατάσταση.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησώς της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106